

Національна академія педагогічних наук України
Інститут психології імені Г.С. Костюка

Лабораторія психології навчання

Затверджую

Директор Інституту

С.Д. Максименко
«*25*» *серпня* 2022 р.

Схвалено на засіданні лабораторії психології
навчання

Протокол № 14 від «25» серпня 2022 р.

Завідувач лабораторії психології навчання
С.Д. Максименко

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова наукового спрямування

Рівень вищої
освіти:

Третій (освітньо-науковий)

(назва освітнього рівня, ОКР)

Ступінь
вищої освіти:

Доктор філософії

(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань:

05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва спеціальності)

спеціальності:

053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Назва освітньої
програми:

Психологія розвитку особистості у сучасному
соціокультурному та освітньому просторі

(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації:

(за наявності)

(назва спеціалізації)

Київ - 2022

Розробник (-и) силабусу навчальної дисципліни:

Чиханцова Олена Анатоліївна, доктор психологічних наук, доцент, старший дослідник, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка.

Викладач:

Чиханцова Олена Анатоліївна, доктор психологічних наук, доцент, старший дослідник, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка.

Силабус погоджено з гарантом освітньої програми
(керівником освітньої програми 053 Психологія) 01 серпня 2022 р.
(назва освітньої програми)

Гарант освітньої програми _____ А.М. Грись
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г.С. КОСТЮКА
Національної Академії педагогічних наук України

Назва дисципліни	Англійська мова наукового спрямування
Викладач (-і)	Чиханцова Олена Анатоліївна
Портфоліо викладача (-ів)	http://psychology-naes-ua.institute/read/878/
Контактний тел.	+38(067)-953-77-30
E-mail:	chyhantsova@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://psychology-naes-ua.institute/userfiles/files/Чиханцова.pdf
Консультації	Очні консультації: понеділок та четвер 13.00-14.20, лаб. 34. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю в робочі дні з 10 до 17.00 Viber +380679537730.

- 1. Коротка анотація до дисципліни.** Програма курсу «Англійська мова наукового спрямування» на здобуття аспірантами освітнього ступеня «доктор філософії» за спеціальністю 053 Психологія побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і орієнтована на потреби майбутнього науковця. Сучасні вимоги до підготовки доктора філософії потребують від нього перш за все бути плідним учасником міжкультурної комунікації та мати необхідні навички і вміння наукового, професійного та ділового спілкування в усній і письмовій формах, бути спроможними оволодіти новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Все це підвищує попит на кваліфікованих фахівців, які вільно володіють науковою іноземною мовою, та обумовлює необхідність вивчення курсу «Англійська мова наукового спілкування». Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати доктор філософії відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Англійська мова наукового спрямування».
- 2. Мета:** 1) сформувати у майбутніх докторів психології загальні та професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення їх ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі; 2) сформувати у майбутніх докторів філософії загальні компетенції; сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить їм продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі.
- 3. Завдання:** 1) залучити майбутніх докторів психології до таких академічних видів діяльності, які активізують та розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей; 2) допомогти навчаючим у формуванні професійних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації; зміцнювати впевненість аспірантів як користувачів іноземної мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення професійної іноземної мови; 3) сприяти становленню вмінь спілкуватися науковою іноземною мовою та робити вагомий внесок у міжнародне наукове середовище; 4) досягти широкого розуміння важливих і

різнопланових міжнародних наукових проблем, для того, щоб діяти належним чином у професійних та академічних ситуаціях; 5) навчити співвідносити теоретичні знання з практичними потребами майбутньої професійної діяльності; 6) розвивати уміння працювати з науковою та фаховою літературою; 7) підвищити рівень розвитку професійної компетенції докторів філософії засобами іноземної мови.

Також завдання навчальної дисципліни «Англійська мова наукового спрямування» є формування основних складових іншомовної науково-професійної комунікативної компетентності, зокрема: лексичної компетентності: формування умінь і навичок вживання наукової лексики; граматичної компетентності: засвоєння знань, формування умінь і навичок вживання певних граматичних конструкцій; мовленнєвої компетентності: формування умінь і навичок усної та письмової комунікації, зокрема, монологічного та діалогічного мовлення, участі у дискусіях, конференціях, круглих столах, написання різних видів письмових наукових робіт; соціокультурної компетентності: знайомство з особливостями іншомовної науково-професійної комунікації у сфері інформаційних технологій, розвиток уміння будувати свою мовленнєву поведінку відповідно до соціокультурної специфіки країни, мову якої вивчають.

Іншомовна комунікативна компетентність формується у процесі виконання аспірантами таких видів мовленнєвої діяльності: читання: формування умінь і навичок розуміння, вилучення необхідної інформації, інтерпретації та перекладу у процесі опрацювання наукових текстів; письмо: виконання письмових вправ та завдань, що відображають лексичний і граматичний матеріал; створення різноманітних письмових дискурсів у процесі написання письмових робіт різних форматів; аудіювання: прослуховування інформації з подальшим її опрацюванням у формі виконання відповідних вправ та завдань; усне мовлення: продукування усного дискурсу на наукові теми у формі монологічного, діалогічного та полілогічного мовлення.

Програма передбачає широке використання різноманітних методів активізації пізнавальної діяльності, які сприяють розкриттю власного внутрішнього потенціалу, власних творчих можливостей психологів.

Пропонована програма містить тематику лекційних та семінарських занять, перелік завдань для самостійної роботи, в тому числі й дослідницьких, питання для перевірки знань, перелік основної та додаткової літератури з психології.

4. Формат курсу: Blended Learning – викладання дисципліни передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання (offline / Face to face), самостійної роботи аспірантів з елементами електронного та дистанційного навчання: інтерактивної комунікації, використанням електронних ресурсів, online консультування тощо.

5. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 1.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)	Частково, в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціалізацією освітньої програми	Підсумкове

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні		
Здатність бути критичними і самокритичними	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль)
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль)
Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль)
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль)
Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль)

5. **Тривалість курсу:** 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 30 годин аудиторної роботи; 90 годин – самостійної роботи, форма контролю - екзамен.

6. **Статус дисципліни:** обов'язкова

7. **Пререквізити:** Курс «Англійська мова наукового спрямування» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Науковий текст та академічне письмо», «Актуальні проблеми психології особистості», «Психологія сучасного інформаційного простору», «Математичні методи в психологічних дослідженнях» та покликаний закласти основи академічного наукового письма іноземною мовою, навчити створювати академічні тексти, інтерпретувати їх, піддавати логічному й мовностилістичному аналізу, актуалізувати пізнавально-пошукові інтереси.

8. **Технічне й програмне забезпечення /обладнання – програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiat, Antiplagiat, Unicheck).** Ознайомитися із наявними в Інституті програмами і сервісами можна у відділі аспірантури.

9. **Політика курсу:**

- передбачає роботу в команді;
- клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії;
- виконання завдань у встановлений термін;
- відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача;
- дотримання академічної доброчесності;
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними;

10. **Зміст дисципліни:** Курс складається з двох змістових модулів.

- Змістовий модуль 1. «Англійська мова наукового спрямування»;
- Змістовий модуль 2. «Науково-письмова комунікація».

- Змістовний модуль 3. «Науковий текст та його особливості»

Таблиця 2.

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Л	ПР	СР
1	2	3	4	5
Модуль 1. Іноземний науковий дискурс				
Тема 1. Іншомовний науковий текст.	8		3	5
Тема 2. Жанри іншомовного наукового тексту.	8		3	10
Тема 3. Основні особливості та елементи наукових текстів.	7		2	5
Тема 4. Композиції видів наукових текстів.	7		2	10
<i>Усього годин за змістовим модулем 1</i>	40	-	10	30
Модуль 2. Науково-письмова комунікація				
Тема 5. Лексико-граматичні особливості іншомовного наукового тексту.	12		4	10
Тема 6. Правила оформлення наукового дослідження в Європі та Україні.	9		3	10
Тема 7. Термінологічний глосарій за спеціальністю.	9		3	10
<i>Усього годин за змістовим модулем 2</i>	40	-	10	30
Модуль 3. Науковий текст та його особливості				
Тема 8. Правила оформлення бібліографії та посилань на джерела інформації. (в Європі та Україні).	9		3	10
Тема 9. Написання анотації іноземною мовою.	9		3	10
Тема 10. Оформлення презентацій наукових текстів технологічними засобами.	12		4	10
<i>Усього годин за змістовим модулем 3</i>	40		10	30
<i>Разом</i>	120	-	30	90

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **практичні заняття, консультації.**

При проведенні *практичних занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові

проекти та кейс-завдання, презентації наукових дослідницьких тем. Під час занять виконуються усні та письмові завдання, виступи з доповідями і презентаціями, моделюється поведінка у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою *індивідуального завдання* (тематика і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни).

- Виступ-інформування за темами практичних занять.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до оцінок ECTS та традиційних за результатами роботи на практичному завданні відповідно до таблиці 2 та 3.

Таблиця 2.

Рейтингові бали за 100-бальною шкалою

Рейтингові бали за 100-бальною шкалою (RD = RC)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
67-73	Задовільно (зараховано)	D
60-66		E
35-59	Незадовільно (не зараховано)	FX
1-34		F

Таблиця 3.

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	максимальна кількість балів	кількість одиниць
Відвідування практичних занять	2	5	10	2	8	2	8
Робота на практичному занятті	5	5	25	4	20	4	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Виконання ІНДЗ	20	1	20	1	20	1	20
Виконання контрольної роботи				1	7	1	7
Разом	60			60			60

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються: 2 самостійні роботи (завдання до самостійної роботи див.: Робоча навчальна програма дисципліни) та 2 контрольні роботи.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 7 балів.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (10 хв. зі слайдами). Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Слайди до презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми – 5 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 20 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання (див.п.17):

Залік.

16. **Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: Робоча навчальна програма дисципліни).**

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Базова література:

1. Чиханцова, О.А. (2018). Навчально-методичні рекомендації з написання наукових статей з психології іноземною мовою для студентів магістратури та аспірантів за напрямом підготовки 053 Психологія. Київ: Університет «Україна».
2. Щербина, С. (2016). Англійська мова наукового спілкування : метод. вказ. : для магістрів спец. «Комп'ютерна інженерія» та «Комп'ютерні науки та інформаційні технології». Ч. 1 (електронне видання. Кіровоград. нац. техн. ун-т. Кіровоград : КНТУ.
3. Doumont, J., Grossenbacher, L., Matta, C., & Cham, J. (2018). English Communication for Scientists. Retrieved from: <https://commons.erau.edu/db-wx-280-fall2018/5>
4. Baiov, S. (2016). Good English Guide. Shakespir.
5. English Communication for Scientists Unit 2: Writing Scientific Papers. Retrieved from: <https://www.nature.com/scitable/ebooks/english-communication-for-scientists-14053993/118519636/>

Додаткова література:

6. Roche, M. (2019). Basic English Grammar for Advanced Learners : Basic English Grammar for Use of English Series.

7. Azar, B., & Hagen, S. (2016). Understanding and Using English Grammar, SB with MyEnglishLab. International Edition.
8. 3Retter, S. (2019). English learning with suffixes. The 100 most used English suffixes with 300 phrase examples. Learn the meaning of suffixes to understand unknown words and expand your vocabulary without effort.
9. Richardson, H. (2017.). English Grammar Made Easy. Step-by-step Lessons To Improve Your Writing and Speaking.
10. Master, P. (2017). Systems in English Grammar. An Introduction for Language Teachers.
11. Berry, R. (2018). English Grammar : A Resource Book for Students. 2nd.Ed.
12. English Grammar in Use. Retrieved from: http://english03.ru/soderzhanie_murphy
13. 8. English for Science Links. Режим доступу <http://www.hut.fi/rvilmi/EST>

Електронні періодичні видання:

14. *Scientific journal 'Social Welfare Interdisciplinary Approach'*. Режим доступу: - <http://www.socialwelfare.eu/index.php/sw/index>
15. *New Ideas in Psychology*. Режим доступу: - www.journals.elsevier.com/new-ideas-in-psychology
16. *The European Journal of Psychology Applied to Legal Context*. Режим доступу: - <http://www.sciencedirect.com/journal/the-european-journal-of-psychology-applied-to-legal-context>
17. *Journal of Psychosomatic Research*. Режим доступу: - <http://www.sciencedirect.com/science/journal/00223999>
18. *Journal of Psychiatric Research*. Режим доступу: - <http://www.sciencedirect.com/science/journal/00223956>
19. *Mental Health and Physical Activity*. Режим доступу: - <http://www.sciencedirect.com/science/journal/17552966>

Електронні ресурси

20. Online Dictionaries:

- a. Collins dictionary – <https://www.collinsdictionary.com/us/>
- b. Longman Dictionary of Contemporary English Online – <https://www.ldoceonline.com/>
- c. Oxford learner's dictionaries – <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
- d. Macmillan dictionary – <https://www.macmillandictionary.com/>
- e. Cambridge dictionary - <https://dictionary.cambridge.org/>

Відео матеріали:

1. How to write a scientific paper. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=Vky9PDKx5KU>
2. How to Write a Paper in a Weekend (By Prof. Pete Carr). Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=UY7sVKJPTMA>
3. 5 tips to improve your writing in English. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=GgkRoYPLhts>
4. How to write a good essay: Paraphrasing the question. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=o9aVjBHEEbU>
5. How to increase your vocabulary. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=53SIKuCuHv0>
6. Teach me STATISTICS in half an hour! Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=kyjlxslW1Is>
7. How to Introduce Yourself in English (Like a Pro). Retrieved from: <https://soenglish.me/introduce-yourself/>